

Несторук Н. А., канд. пед. наук, доц.,
доцент кафедри педагогіки та методики викладання,
Матвєєва Є. С., магістрантка гр. 512г

Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ «ДДПУ», м. Бахмут, Україна

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ Й НЕДОЛІКИ

Анотація. В презентованій роботі висвітлюється поняття «дистанційне навчання» та «онлайн-навчання» та їх значення для розвитку сучасної освіти. Розглянуто основні переваги та недоліки таких форм освіти.

Ключові слова: дистанційне навчання, онлайн-навчання, офлайн-навчання, мотивація, самоосвіта.

Розвиток епохи цифрових технологій, а також такий непередбачуваний фактор як пандемія, яка стала важливим чинником, що впливає на життя суспільства, спричинили стрімке поширення дистанційного навчання. Словосполучення «дистанційне навчання» найчастіше асоціюють із заочною формою навчання, але це неправильно. Дистанційне навчання – це новітній спосіб отримання освіти, під час якого застосовують традиційні й специфічні методи, засоби та форми навчання, засновані на комп'ютерних і телекомунікаційних технологіях. В основі дистанційного навчання лежить самостійна робота учня за розробленою для нього програмою. Результати своєї самостійної роботи він віддає викладачу. Сьогодні дуже часто оперують поняттями «онлайн-навчання» та «дистанційне навчання» і вважають їх тотожними. Однак вони дещо відрізняються за своїм віком і, частотою використання. Онлайн-навчання – це навчання, яке відбувається за допомогою і з використанням технічних засобів (мобільного телефона, комп'ютера, планшета) із підключенням до мережі Інтернет. Ці дві форми навчання характеризуються такими особливостями: індивідуальний темп навчання – матеріал вивчається в зручному для здобувача освіти темпі та в незалежності від інших навчальних програм; гнучкий графік – навчальний процес відбувається у зручний час; мобільність – наявність ефективного зворотнього зв'язку та комунікації із педагогом [1, с. 98]. Сьогодні в освітній галузі активно точаться суперечки про переваги та недоліки дистанційного навчання. Зосередимося на основних із них, щоб краще зрозуміти сутність та значення цього виду навчання. Переваги дистанційного навчання:

– свобода місцеперебування. Дистанційне навчання підходить у тому випадку, коли людина в силу якихось причин не може відвідати семінар або тренінг. А брати участь в онлайн-навчанні можна, перебуваючи в будь-якій точці світу, досить мати хороший інтернет. Сучасний світ необмежених кордонів є дуже зручним як для учнів, так і для викладачів;

– гнучкість розкладу. Сучасний споживач хоче, щоб світ підлаштовувався під нього, і онлайн-формат у цьому сенсі дуже пластичний: можна вибрати зручний день, час, тему, що цікавить, спікера або просто завантажити запис і

подивитися в будь-який зручний час. Багато хто слухає ці записи в очікуванні рейсів, у дорозі, під час вимушених пауз у розкладі: корисно, практично, цікаво;

– конфіденційний процес. Чимало людей за своїм характером є не комунікабельними. Офлайн-формат таким слухачам некомфортний: потрібно вирушати у інші міста, покидати зону комфорту, знайомитися із незнайомими людьми, переживати оцінювання своїх можливостей. Саме таким людям підходить онлайн-формат по природі їх характеру та темпераменту.

– можливості вибору каналів обміну інформацією. Ця перевага передбачає різноманіття форм навчання як от: скайп-конференція, онлайн-вебінар тощо. Додаткові питання можна ставити викладачу в будь-якому месенджері, а нові навчальні та методичні матеріали отримати електронною поштою;

– темпи навчання. При дистанційному навчанні людина може обирати, яку їй тему вивчати довше, через її складність, а яку взагалі пропустити [2, с. 12].

Недоліки дистанційного навчання:

– проблеми з організацією часу. Як показує практика основною проблемою застосування дистанційного та онлайн-навчання у сучасних вишах України є неорганізованість суб'єктів навчально-виховного процесу (при суб'єкт-суб'єктній діяльності). Звідси впливає ще один, на нашу думку, важливий недолік, а саме небажання вчитися;

– проблеми з мотивацією. Перебуваючи вдома в комфортних умовах, інколи важко знайти мотивацію для навчання, зробити над собою зусилля. Мотивацією в даному випадку має стати бажання саморозвиватися, отримувати нові знання, розширювати свої горизонти.

– проблеми з рівнем професіоналізму. На жаль, в своїй більшості сучасні онлайн-курси не мають ліцензій та сертифікатів. Тож, як правило, якість деяких навчальних онлайн-програм мають досить сумнівний зміст. Ця доступність формату часто призводить до створення неякісних вебінарів або курсів, які проводять некомпетентні люди;

– проблеми з рівнем технічної підготовки. Як правило, важливою проблемою навчання на відстані є погана якість технічного зв'язку, зависання зображення, проблеми зі звуком та якістю освітлення. Крім того основною проблемою такої форми навчання є пряма залежність від Інтернету [2, с. 13].

Отож, яка форма навчання ефективніша – онлайн чи офлайн? Звичайно, вони обидві надзвичайно важливі та гармонійно доповнюють одна одну. В умовах вимушеної ізоляції дистанційне навчання стало справжнім вирішенням проблеми. Крім того, успішні люди з давніх-давен, додатково займалися ще й самоосвітою, для покращення своїх результатів освіченості. Що стосується практичних занять, отримання досвіду від досвідчених фахівців своєї справи, тут, звичайно, онлайн-освіта поступається традиційній.

Список використаної літератури

1. Дмитренко С. Слік-навчання: методика організації освітнього процесу сучасної молоді: С. Дмитренко, Н. Харченко. *Краєзнавство, географія, туризм*. 2020. № 7/8. С. 96-101.
2. Захар О.Г., Чернікова Л.А. Дистанційне навчання: проблеми, виклики, поради. Педагогічна майстерня. 2020. № 10. С. 9-14.